

N:o 50.

Af Herr Grefve Eric Sparre: Om underdånig hemställan till Kongl. Maj:t rörande förändrad organisation af Justitie-revisions-expeditionen.

De förnyade och, medgifvom det, icke obilliga anspråken på ökade löner för statens embets- och tjänstemän mana oss till ett noggrannt öfvervägande af möjligheten att minska deras antal.

Om, å ena sidan, det icke kan bestridas att, med afseende å de ökade lefnadsomkostnaderna, staten är förbunden att tillse att dess tjänare ej sakna dagligt bröd, så måste å den andra medgifvas, att staten eger rätt af sina tjänare fordra ett lönen motsvarande arbete.

Man fordrar en omorganisation, en förenkling af förvaltningen. Denna fråga är af så stor omfattning att, ehuru den i årtionden stått på dagordningen, den ännu icke hunnit ett enda fjät till sin lösning. Motståndet är alltför starkt af de många hinder, som uppresa sig emot densamma. Om man företager ett embetsverk i sender så splittras motståndet, och det blir, äfven för representationen, möjligt att, åtminstone önskningsvis, till Regeringen frambara en någorlunda grundad åsigt angående möjligheten af en indragning.

Jag har redan vid två föregående riksdagar fäst uppmärksamheten på ett embetsverk, med en temligen betydlig personal, der indragningar äro icke blott möjliga, men rent af nödvändiga, och detta, såväl med afseende å besparing i utgifter, som med hänsyn till arbetets gång och tjänstemännens utbildning i sitt yrke. Jag menar *Justitie-revisions-expeditionen*. Den utgöres af åtta protokollsekreterare, en registrator, tretton kanslister och tolf kopister, af hvilka platser enligt statskalendern två icke äro tillsatta. Riksstaten upp-

lager för detta embetsverk 128,100 riksdaler, hvaraf likväl omkring 57,000 åtgå till revisionssekreterarne, i afseende å hvilka, de der också i statskalendern räknas till Justitie-revisionen, men icke till expeditionen, jag icke har något att anmärka. Af de tretiofyra tjänstemän åter, som hänföras till den sednare, är registratorn ounbärlig. Helt annorlunda är förhållandet med de åtta protokollsekreterarne, hvilka, såsom det nu tillgår, icke hafva annat åliggande än att föra protokollet i Högsta Domstolen och i Stats-Rådet, vid föredragning derstädes af justitieärenden. Att föra protokollet i en öfver-domstol kan icke, det är för en hvar med domstolsförhandlingar bekant, vara en tillräcklig sysselsättning. Föredragningen af saken likasom diskussionen öfver densamma intages ej i protokollet, som blott upptager en rubrik och domslutet (hvilket vanligen redigeras af expeditionshafvanden) samt de från detsamma afvikande meningar, hvilka vanligen skriftligen aflemnas af ledamöterna sjelfva. Till och med befattningen med protokollsföringen i Stats-Rådet kommer utan tvifvel, att döma af de åtgärder som vidtagas inom statsdepartementena, och hvarom bilagorna till Kongl. Maj:ts proposition, så vid denna som föregående riksdagar, bära vittne, att omorganiseras. Dessa protokoll skola likväl läsas i Konstitutions-Utskottet, och något mera ceremoni i afseende å dem kan således försvaras; men en särskild kategori af jurister, hvilkas befattning inskränker sig till att föra protokoll vid en öfver-domstols sammanträden, är, derom torde meningarne icke vara delade, ett oting.

Kanslist- och kopistplatsernas innehafvare äro, på sätt statskalendern utvisar, nästan alla derjemte innehafvare af en, några bland dem af två, en till och med af tre andra tjänster. Detta förhållande verkar redan i och för sig i så måtto skadligt, att tjänstemännen, hvilka skola, såsom det heter, "uppvakta" i de embetsverk der de äro anställda, måste gå ur det ena i det andra af dessa, och blifva såmedelst urståndsatta att, såsom vederborde, sätta sig in i tjänstgöringen vid någotdera. Principen om arbetets fördelning fordrar, att hvarje arbetare egnar alla sina krafter åt *ett* ämne, för att i detsamma vinna behöflig skicklighet. Den ytlighet, som måste blifva en följd deraf att hans krafter splittras, hans håg och uppmärksamhet dragas åt olika håll, kan icke annat än motverka utbildningen. Möjligheten för tjänstemännen att erhålla flera tjänster gör dessutom, att de, som kunna arbeta mest, söka sig flera beställningar, och såmedelst ackumulera löneinkomsterna, såsom följd hvaraf de icke söka mera maktpåliggande befattningar, med mindre inkomster än dem, som de uppbära af de i deras hand förenade tjänsterna.

På två sätt motverkar således föreningen i en hand af många tjänster utbildningen af skicklighet hos tjänstemännen.

Vi hafva talat om tjänstemännen i allmänhet. Låtom oss återgå till tjänstemännen vid ifrågavarande embetsverk. De åtta protokollsekreterarne

äro samtliga äldre män. Man har icke hört ifrågasättas befordran för någon af dem, och sedan urminnes tid, eller åtminstone långt tillbaka, torde näppeligen kunna anföras exempel på att en protokollsekreterare befordrats till revisionssekreterare, justitie-råd eller ens lägre domstolsplatser. Denna erfarenhet talar ej till förmån för institutionen. Kanslisterna äro äfven äldre män om femtio till sextio år. "De indelas" revisionssekreterarne till biträde, men biträda dem i sjelfva verket högst obetydligt, redan af det skäl, att dessa vanligen unga män ha försyn att anlita ålderstigna gubbar om förrättande af det underordnade arbete, som skulle kunna dem anförtros.

Enahanda är till en del förhållandet med kopisterna, något yngre än kanslisterna, eftersom man avancerar i tur, men upptagne af andra tjenster och således urständsatte att lemna erforderligt biträde.

Detta presteras således af extra ordinarier, hvilka utan all ersättning författa berättelser i målen, uppsätta promemorier med mera åt revisionssekreterarne, och med ett ord fullgöra allt det arbete, hvarförutan det skulle vara dem omöjligt att sköta sina ytterst ansträngande befattningar.

Hvarje föredragande i Högsta Domstolen behöfver ett biträde vid expeditionen, som under tjenstemannaansvar bistår honom med förberedande af ärendena, förer protokollet vid dessas föredragning, och hjälper honom vid expedierandet af besluten. Då revisionssekreterarne icke föredraga oftare än hvar femte eller sjette vecka, så har biträdet, det må kallas kanslist eller kopist, under mellantiderna mellan dessa föredragningar, som fortgå i fem dagar, rådrum att expediera afgjorda mål och bereda nya.

Till det ytterligare biträde, som må erfordras, kunna lämpligast användas unga jurister, som under de förras ledning vilja börja sin juridiska bana och såsom uppmuntran åt sådana extra ordinarie tjenstemän kunde anvisas arvoden, för hvilket ändamål ett anslag af exempelvis 12,000 riksdaler vore fullt tillräckligt.

Af bilagorna till Kongl. Maj:ts Proposition om statsverkets tillstånd och behof vid innevarande riksdag inhemtas, att cheferne för såväl Civil- som Finans-departementet ansett för befordrande af ärendenas gång lämpligast, att vissa belopp anslagos för att såsom arvoden tilldelas erforderliga tjenstbiträden. Det är uppenbart att detta system är verksamt att befordra arbetsamhet och flit hos de underordnade, på samma gång det lemnar vederbörande tillfälle att tillgodogöra sig de bästa till buds stående arbetskrafter.

Då emellertid det icke torde tillkomma Riksdagen att till Kongl. Maj:t framställa ett i detalj gående förslag till en omorganisation, tillåter jag mig, på grund af hvad nu blifvit anfördt, föreslå:

att Riksdagen vid pröfningen af Kongl. Maj:ts omförmälda nådiga proposition, i hvad den angår Andra Hufvudtiteln, måtte besluta, att

i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes taga i nådigt öfvervägande, huruvida icke Justitie-revisions-expeditionen kunde omorganiseras i ofvan angifna syfte.
Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1873.

Eric Sparre.

N:o 51.

Af Herr Jöns Pehrsson: Om nedsättning i anslagen under Första Hufvudtiteln m. m.

Med förhoppning om framgång af förslag om nedsättning af Första Hufvudtitelns utgifter, vågar jag förnya ett dylikt äfven till innevarande riksdag. Det lär väl ej kunna döljas, att väntadt var, att Regeringen skulle opåkalladt vid regentombyte föreslagit verklig nedsättning. Det bör ej för någon, som velat göra sig förtrolig med rådande tankar inom landet, vara obekant, att den föreställningen rotfäst sig, att nämnde hufvudtitels utgifter äro för höga och böra kunna minskas utan att träda den älskade Konungens rätt för nära. Sveriges folk, alltid konungskt sinnadt, blir städse sådant, och detta desto mera, om det finner rättmätiga framställningar påaktade af sin Konung och Regering. Men sådana, alltför ofta tillbakavisade, kunna hastigt nog förändra sinnesstämningen åt motsatt riktning. Och om så sker eller skedde, vore att beklaga. Men är sådant både lätt och säkert att förekomma, om tidens kraf och behof noga beaktas och efterkommas.

Man kan säga, och jag medgifver det till en del, att det kan göra sak samma om några hundra tusen riksdaler mer eller mindre åtgå till regenten